

Naslov: Kreativna amplituda značajnog umjetnika

Autor: Maja HRGOVI

Rubrika/Emisija: Kultura

Žanr: izvješće

Površina/Trajanje: 544,04

Naklada: 35.000,00

Ključne riječi: HAZU, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Akademik

JOSIP VANIŠTA ■ IZLOŽBA »RUKOVET« OTVORENA U PALAČI **AKADEMIJE**

Kreativna amplituda značajnog umjetnika

Izložba okuplja radove iz umjetnikovih raznih stvaralačkih faza i nudi presjek njegova opusa, a **HAZU** otvara novi izlagački ciklus kojim kani predstavljati radove **akademika**

ZAGREB ► Nitko nije tako strastveno otvarao prostor za prazninu kao konceptualni umjetnik Josip Vaništa i nitko joj nije ostao tako predan kao on. Praznina, odsustvo beznačajne kakofonije, minimalizam gotovo kao religija, čistoća i askeza kao uporišta protiv isprazne buke – to su neke asocijacije koje budi Vaniština izložba »Rukovet«, otvorena u subotu u Palači **HAZU**, u povodu umjetnikova 90. rođendana. Tom izložbom, koja okuplja radove iz umjetnikovih raznih stvaralačkih faza i nudi presjek njegova opusa, **HAZU** otvara novi izlagački ciklus, kojim kani predstavljati radove **akademika**.

Vaništini radovi izloženi su u prizemlju palače u velikom križnom postavu koji potpisuje Nenad Fabijanić. Tu su crteži, bremeniti tišinom, koji kao da su se načas probili iz ništavila i

Josip Vaništa

samo što se tamo nisu i vratili, pa onda kolaži, slike, ali i pisma i dokumentacija, bitna za cjelovit uvid u umjetnički svijet osnivača Gorgone. U desetoj dvorani **AKADEMIJE** predstavljen je antologijski presjek Vaništinih crteža, kolaža, umjetnikovih

stavova i slika, s nekoliko vrlo ranih ostvarenja i nizom recentnih radova većeg formata.

Iako se ti radovi namjerno opiru naraciji, zanimljivi su njihovi naslovi, od kojih neki imaju snagu manifesta: kolaži »Protiv rata« iz 1944., »Pos-

modernizam nema značenja... Jean Baudrillard« 2000., »Diptih: Zanimanje za nešto s one strane slikarstva«. Tu su i noviji radovi: »Laterna magica« i »Golgota« iz 2013.

– Sam naziv »Rukovet« ukazuje na nepretenciozan, ne potpun, neretrospektivni karakter ove izložbe, naznačujući privremenost ili gotovo uspunost izbora izloženih radova, opet na svoj način potvrđujući bogatu kreativnu amplitudu iznimno značajnog umjetnika – s fazama provjeravanja, upornosti i obnovljenog povjerenja u medij i discipline kojima služi – istaknuo je u katalogu izložbe Tonko Maroević.

Slikar i esejist Josip Vaništa rođio se 17. svibnja 1924. u Karlovcu. Diplomirao je 1944. na **AKADEMIJI** likovnih umjetnosti u Zagrebu, u klasi Marina Tartaglie. Od 1951. do 1994. bio je profesor crtanja likovnog oblikovanja na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Jedan je od osnivača grupe Gorgona koja je djelovala u Zagrebu od 1959. do 1966. godine, a u kojoj su bili i Julij Knifer, Đuro Seder, Marija Jevšovar, Ivan Kožarić, Miljko Horvat, Radoslav Puta Matko Mestrovčić i Dimitri Bašćević. Znameniti su njegovi portreti velikih stvaralaca, izrađeni u olovci, kao što su Marcel Proust, Franz Kafka, Arnold Schoenberg, Tin Ujević i drugi, a najpoznatiji su oni Miroslava Krležea.

Kao esejist i memoarist minimalist objavio je pet knjiga: »Zapisi« (1988), »Zapisi« (1995), »Knjiga zapisa« (2001), »Novi zapisi« (2007) i »Skizbenbuch« 1932-2010. (2010).

Maja HRGOVI

Snimio Darko JELINE

Postav u Palači **HAZU** u obliku križa ili raskrižja...